

PRŮBĚŽNÁ INFORMACE O PLNĚNÍ ÚKOLU PŘIPRAVIT A VLÁDĚ PŘEDLOŽIT NÁVRH STÁTNÍ PODPORY ROZVOJE FIREMNÍHO DÁRCOVSTVÍ

1. Úvod

Usnesením vlády ze dne 29.07.2015 č. 608 schválila vláda dokument s názvem „Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 až 2020“ (dále jen „Státní politika“). Tento koncepční dokument byl zpracován Radou vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „RVNNO“), zejména jejím Výborem pro legislativu a financování. Státní politika vymezuje politiku státu vůči nestátním neziskovým organizacím (dále jen „NNO“) koncepčním dokumentem, který slouží jako východisko pro rozvoj a monitoring jednotlivých koncepčních opatření, která bude stát a jeho orgány uplatňovat ve prospěch trvalé udržitelnosti NNO a jejich role ve společnosti.

Příprava Státní politiky byla od počátku organizována v úzké součinnosti s odbornou veřejností, především s NNO. K jejímu zpracování byla ustavena pracovní skupina pod Výborem pro legislativu a financování RVNNO, složená z akademiků, kteří se neziskovým sektorem dlouhodobě vědecky zabývají, i z odborníků z neziskového sektoru. Pracovní skupinu doplnili členové RVNNO za neziskové organizace, kteří o účast na této práci projevíli zájem.

Státní politika definovala čtyři základní principy, které by měl stát respektovat a naplňovat svojí politikou tak, aby ovlivnil žádoucí podobu neziskového sektoru v České republice ve prospěch jejich občanů. Na základě těchto principů bude stát a jeho orgány:

- 1. podporovat trvale udržitelné, silné, rozmanité a nezávislé NNO,**
- 2. usilovat o efektivní a transparentní navrhování státních politik vůči NNO včetně legislativních opatření, financování i institucionální zajištění jejich realizace,**
- 3. podporovat dobrovolnictví a dárcovství, které považuje za projev občanské participace na veřejném blahu,**
- 4. věnovat zvýšenou pozornost rozvoji efektivního a smysluplného partnerství a spolupráce mezi státní správou a NNO.**

Tyto čtyři základní principy byly dále ve Státní politice rozpracovány do konkrétních východisek, opatření a nástrojů. Vše bylo rovněž promítnuto do uvedeného usnesení vlády, resp. do jeho přílohy, která obsahuje soupis úkolů pro předsedu RVNNO i pro některé další členy vlády. V rámci naplňování třetího pilíře byl formulován úkol pro ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předsedu RVNNO (viz bod I./f) přílohy citovaného usnesení vlády), aby do 31.12.2016 připravil a vládě předložil návrh státní podpory rozvoje firemního dárcovství.

Na přípravě tohoto materiálu začal pracovat Výbor pro legislativu a financování RVNNO, který si pro tento úkol vytvořil pracovní skupinu, jejímiž členy jsou kromě některých členů Výboru pro legislativu a financování RVNNO také zástupci velkých firem. Na podnět této

pracovní skupiny se mimo jiné dne 29.11.2016 uskutečnilo setkání předsedy vlády se zástupci firem, úspěšně se věnujících firemnímu dárcovství (podrobněji viz dále).

Po důkladné revizi veřejně dostupných údajů o firemním dárcovství v průběhu roku 2016 dospěla pracovní skupina k závěru, že v současné době není k dispozici dostatek relevantních informací, na základě kterých by mohl být formulován návrh státní podpory rozvoje firemního dárcovství. Doporučila proto nejprve provést výzkum v této oblasti, a teprve na základě jeho výstupů navrhnout možnosti státní podpory.

Sekretariát RVNNO proto využil nové možnosti financovat takový výzkum prostřednictvím Technologické agentury České republiky z programu veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy BETA2. Bylo však zjevné, že takový výzkum bude moci být realizován až v průběhu roku 2017, proto byl úkol do 31.12.2016 připravit a vládě předložit návrh státní podpory rozvoje firemního dárcovství odložen do 31.12.2017. Zároveň byl uložen úkol předložit vládě průběžnou informaci o plnění tohoto úkolu, a to do 30.06.2017. Touto informací je právě předkládaný materiál.

2. Současný stav firemního dárcovství v České republice

Firemní dárcovství tvoří určitou část tzv. společenské odpovědnosti firem, resp. odpovědného podnikání. Firemní dárcovství prodělalo za necelých dvacet let dynamický vývoj, nicméně stále se nedosahuje standardů, obvyklých v západoevropských zemích. Firmy si postupně budují strategičtější přístup k podpoře veřejně prospěšných projektů, a to od prostého poskytování finančních prostředků s víceméně nahodilým výběrem aktivit s jasnou vizibilitou směrem k různorodosti formy podpory, propojování této podpory s vlastní byznys strategií nebo charakterem firmy a k navazování dlouhodobých strategických partnerství s neziskovými partnery. Větší firmy už mají zřízené pozice manažerů CSR (Corporate Social Responsibility), kteří se věnují jak firemnímu dárcovství, tak propracovaným programům, ve kterých kombinují různé přístupy k podpoře veřejně prospěšných aktivit – nejde už pouze o peněžní dary, ale také o věcné dary, zvýhodněné ceny svých služeb či služby pro bono, propůjčování svých zaměstnanců jako dobrovolníků do NNO, sbírky mezi zaměstnanci v kombinaci s firemní podporou atd.

Stále více firem si uvědomuje potřebu tzv. odpovědného a udržitelného podnikání, resp. uvědomují si nutnost integrovat do svého podnikání témata jako odpovědnost vůči zaměstnancům, zákazníkům a životnímu prostředí. To je jednoznačně pozitivní jev s ohledem na přínos pro společnost, na druhé straně je třeba vzít v potaz skutečnost, že to může znamenat i snížení podpory pro NNO. Trend odpovědného podnikání totiž posunuje priority firem směrem k environmentální politice firmy, k odpovědnému vztahu k dodavatelům i zákazníkům, k zvláštnímu zacházení se svými zaměstnanci, přičemž podpora neziskového sektoru a veřejně prospěšných aktivit je jen jednou z částí firemní strategie odpovědného podnikání a může se časem stát částí marginální.

O firemním dárcovství je k dispozici jen velmi málo přesnějších a obecněji platných údajů, jimiž lze prokazatelněji doložit výše uvedená tvrzení. Jde v zásadě pouze o výzkumy a projekty některých NNO (především BPS – Byznys pro společnost, z.s. a Fóra dárců, z.s.), o situační zprávy vybraných NNO o jejich konkrétní jednotlivé situaci ve spolupráci s firemními dárci, a o konkrétní firemní strategii některých firem, které nově s RVNNO, resp. jejím Výborem pro legislativu a financování, spolupracují.

Pokud jde o státní informační zdroje, lze pro dokreslení situace ve firemním dárcovství použít pouze orientační údaje Ministerstva financí, resp. Generálního finančního ředitelství, pokud

firemní dárci uplatnili odpočty od základu daně z příjmů. Jsou to tedy ti dárci, kteří využili v současné době jedinou výhodu, kterou stát poskytuje dárcům, a to možnost odpočtu hodnoty daru od základu daně z příjmů. Podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, si mohou právnické osoby odečíst od základu daně hodnotu bezúplatných plnění, poskytnutých na účely uvedené v § 20 odst. 8, a to do výše max. 10 % základu daně.

Tato možnost je firmami zřejmě do značné míry využívána, nicméně není motivátorem pro firemní dárcovství a dávno již nereflktuje veškerou šíři podpory (jak je popsáno výše). Tato čísla také neukazují, kam je podpora směřována.

Čísla od Generálního finančního ředitelství ukazují počet dárců a celkový objem finančních darů firem v jednom účetním roce (údaje z daňových přiznání právnických osob):

Tabulka č. 1: Poskytnuté dary z daňových přiznání právnických osob, které uplatnily odečitatelnou položku v rámci daňového přiznání k dani z příjmu v letech 2011 – 2015

Rok	Počet dárců	Výše darů v Kč
2011	18 011	2 750 315 244
2012	17 839	2 756 656 658
2013	19 032	3 721 050 802
2014	20 052	3 670 390 328
2015	21 425	3 419 926 888

Zdroj: Generální finanční ředitelství ke dni 23.09.2016.

Z těchto údajů vyplývá, že ročně firmy věnují již po několik let kolem 3,5 mld. Kč na veřejně prospěšné účely, a tato částka meziročně kolem tohoto objemu mírně kolísá. Zajímavým ukazatelem může být také poměr věnovaných darů vůči zisku firem. Podle dostupných údajů BPS – Byznys pro společnost, z.s. tvoří průměr darovaných prostředků převážně méně než 1 % a tento poměr se meziročně nemění. Vypadá to tedy, že firemní dárcovství přes současný ekonomický růst je v současné době z hlediska objemu finančních darů na svém meziročním maximu.

3. Srovnání státní podpory CSR v Evropě a podpory firemního dárcovství ve vybraných zemích

Vládní podpora konceptu společenské odpovědnosti firem se liší svým rozsahem a přístupem v jednotlivých evropských zemích. Česká republika patří mezi státy, kde společenská odpovědnost není regulována zákony či směrnicemi, nositeli jsou pouze firmy, a to na základě svého dobrovolného rozhodnutí. Komparativní analýza „*Government policies for corporate social responsibility in Europe: a comparative analysis of insitultisation*“¹ (2015, Univerzita v Kodani), která srovnává vládní podporu v oblasti CSR mezi 22 členskými státy Evropské unie včetně České republiky, definuje čtyři typy přístupu jednotlivých států k CSR.

První přístup základní, tzv. **podpurný**, nabízí relativně slabý institucionální rámec pro CSR, kdy vláda vyjadřuje politickou podporu společenské odpovědnosti firem, podporuje informační kampaně, případně zaštiťuje udělování cen v této oblasti, ale nenabízí žádné další nástro-

¹ Zdroj: http://curis.ku.dk/ws/files/91351226/P_P_fast_track_Knudsen_3.1.pdf

je rozvoje. Tento základní stupeň vládní podpory směrem k CSR naplňují převážně všechny zkoumané členské státy Evropské unie.

Druhý typ vládního přístupu, tzv. **facilitace**, již očekává od vlády aktivnější roli, tj. zapojení nebo podněcování společnosti k rozvoji sociální odpovědnosti, a to například formou poskytování dotací nebo daňových úlev. Česká republika patří mezi státy, jehož právní systém umožňuje právnickým osobám při splnění zákonem stanovených podmínek uplatnit dar jako tzv. odčitatelnou položku od základu daně z příjmů. Většina evropských států poskytuje určitou formu motivace k podpoře firemního dárcovství prostřednictvím daňových úlev. Jednou z významných forem veřejné nepřímé podpory neziskového sektoru v sousedních zemích představuje i daňová assignace. Daňová assignace je možnost poplatníka daně z příjmů poukázat část své zaplacené daně na veřejně prospěšné účely.

Třetí typ vládní podpory, tzv. **partnerský**, již očekává určitou spolupráci s podnikatelským sektorem, a role vlády se různí podle toho, zda je sama iniciátorem či pouze účastníkem takové spolupráce. Partnerský přístup vyžaduje spolupráci s obchodními společnostmi, zejména s cílem vytvářet a zajistit závazky firem na přijetí CSR, jako jsou např. standardy dodavatelským řetězcům vyplývající z internacionalizace podnikání. Intenzivnější dohody o partnerství existují ve Velké Británii a v Dánsku, kde vlády spoluzaložily a následně poskytly základní finanční prostředky Iniciativě etického obchodování (Ethical Trading Initiative – ETI), alianci společností, odborů a nevládních organizací, které se zavázaly ke zlepšení pracovních podmínek v globálních dodavatelských řetězcích. Dále vlády Rakouska, Německa, Itálie a Švédska iniciovaly národní mnohostranná fóra o sociální odpovědnosti firem, jež poskytují prostor pro dialog mezi zainteresovanými stranami o vývoji v oblasti sociální odpovědnosti firem.

Poslední čtvrtý typ, tzv. **mandátní**, představuje vládní podporu s nejsilnějším regulačním přístupem. Rada vlád zejména ve skandinávských státech (Dánsko, Finsko a Švédsko) zavedla právní předpisy o nefinančních výkazech. Společnosti byly nucené zavést nástroje pro měření svých sociálních a environmentálních dopadů. Maďarská ekonomická a sociální rada vydala v roce 2010 doporučení v oblasti společenské odpovědnosti, jež obsahuje návrh, aby zprávy o udržitelnosti byly povinné pro podniky s většinovou majetkovou účastí státu. Podobná doporučení navrhla polská pracovní skupina pro CSR v roce 2011. Tento čtvrtý, nejsilnější regulační přístup byl minimálně zastoupen ve zkoumaných středozemních zemích (Portugalsko, Řecko, Španělsko a Itálie).

Dále uvádíme stručné srovnání státní podpory firemního dárcovství v našich sousedních zemích (Slovensko, Maďarsko, Polsko, Rakousko a Německo), a to zejména s ohledem na možnost daňových assignací.

Slovensko

Od roku 2001 umožňuje také právní systém Slovenské republiky nepřímou veřejnou podporu neziskového sektoru prostřednictvím tzv. daňových assignací². Od 01.01.2001 se daňová assignace, tj. možnost použít podíl zaplacené daně na veřejně prospěšné účely, vztahovala pouze na fyzické osoby (podle § 48 zákona č. 366/1999 Z. z., o dani z příjmů) a od roku 2003 již také na poplatníky daně z příjmů právnických osob (podle § 51a zákona č. 595/2003 Z. z., o dani z příjmů). Další novelizace zákona, která byla schválena v roce 2009 s účinností od roku 2011, zavedla změnu pro právnické osoby, a to formou snižování procenta assignované částky z 2 % na 0,5 %. Podíl zaplacené daně, který může právnická osoba poukázat, je navíc vázán na podmínku poskytnutí finančního daru. Firmy můžou assignovat 2 %, pokud dávají i vlastní dary, a to ve výši alespoň 0,5 % z vyměřené daňové povin-

² Zdroj http://www.cpf.sk/files/files/darcovstvo%20SR_marec_2011.pdf

nosti. V roce 2016 se asignovalo neziskovým organizacím více než 61,6 mil EUR³. Z toho právnické osoby poukázaly více než 34,4 mil EUR. Asignovanými prostředky se podpořilo celkem 13 293 slovenských NNO. Jednalo se o historicky nejvyšší objem prostředků od zavedení asignace vůbec. Jeden z důvodů vysokého nárůstu byl i vysoký počet firem, které doložily asignaci vlastním darem (celkem 5 305 firem), a tím splnili podmínku pro asignaci do maximální výše 2 %. S přijetím daňových asignací se na Slovensku zrušily daňové výhody pro dárce.

Maďarsko

Daňovou asignaci do svého daňového systému začlenilo Maďarsko jako první z Visegrádské čtyřky, a to již v roce 1995. Právo poukázat 1 % ze své zaplacené daně na veřejně prospěšné účely mají ale pouze fyzické osoby. Pokud jde o firemní dárcovství, rozhodnou-li se společnosti darovat veřejně prospěšným organizacím, mohou si odečíst 20 % hodnoty daru z daně z příjmů a 40 % v případě závazku poskytnout dary nejméně po dobu 3 let. Platí to pouze tehdy, když poskytují dary NNO s veřejně prospěšným statutem, což je přibližně 20 % všech NNO v Maďarsku. Podpora profesionálním sportovním organizacím přináší vyšší daňové úspory pro dárce, a to až do výše 104,75 % finanční hodnoty darů.

Polsko

Po Maďarsku a Slovensku zavedlo nástroj daňové asignace do svého právního systému v roce 2004 i Polsko. V Polsku mohou daňoví poplatníci daně z příjmů fyzických osob asig novat 1 % ze své daně. Daňová asignace se nevztahuje na firemní dárcovství. Právnické osoby mají možnost odpočtu hodnoty darů až do výše 10 % zdanitelného základu daně z příjmů v případě, že dary byly poskytnuty organizacím, jejichž aktivity zahrnují charitativní činnost, náboženské vyznání, ochranu životního prostředí, požární ochranu, investice do bydlení a místní samosprávu. V Polsku daňový poplatník neposkytuje darované prostředky předem, ale v daňovém přiznání si poplatníci mohou vybrat, zda mají zájem darovat či nikoliv. V případě zájmu uvedou výši daru a údaje umožňující identifikaci příjemce.

Rakousko

Rakouský daňový systém nabízí úlevy právnickým osobám u poskytnutých darů v omezené míře. Firmy si mohou odečíst dary, určené pouze některým veřejným institucím (vysoké školy, umělecké vysoké školy nebo vědecká akademie) a neziskovým organizacím, které provádějí výzkumné a vzdělávací činnosti především ve prospěch rakouské vědy nebo ekonomiky, a to až do výše 10 % zisku v daném roce. Totéž platí pro dary poskytované zahraničním institucím se sídlem v zemích Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo ve třetích zemích, s nimiž Rakousko uzavřelo dohodu o vzájemné pomoci při výměně informací. Podmínkou je, aby činnost organizace probíhala především ve prospěch rakouské vědy nebo ekonomiky.

Německo

Dary poskytované německými právnickými osobami veřejně prospěšným organizacím jsou odečitatelné, a to až do výše 20 % čistého zdanitelného příjmu. Dary charitativním subjektům registrovaným v jiných členských státech Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru mohou také získat nárok na odpočet, pokud příjemce daru splňuje německé požá-

---

³ Zdroj: <http://www.asfin.sk/?p=1424>

davky na uznání. Německý daňový systém dále umožňuje podporu svěřeneckých fondů. Podle německého zákona o daních z příjmů jsou dary na podporu daňově zvýhodněných aktivit do aktiv nadace odpočitatelné na žádost, a to do výše 1 mil. EUR v době, kdy se darování uskutečnilo, a během následujícího devítiletého období. Toto ustanovení mělo významný dopad na rozvoj nadačního sektoru v Německu.

4. Překážky rozvoje firemního dárcovství v České republice

Nízká veřejná motivace firem zvyšovat své dary

Vláda by měla podpořit společenskou odpovědnost firem a firemní dárcovství na úrovni morální podpory podnikatelů a korporací, které dobrovolně investují prostředky, čas svých zaměstnanců, věcné dary a další zdroje ve prospěch NNO. Jde o formu ocenění firemním dárcům (například podporou existujících ocenění – TOP Odpovědná firma v kategoriích pro firemní dárcy), komunikační kampaní ve prospěch podpory firem, které se angažují, pravidelným setkání představitelů vlády s firemními dárci (návaznost na již zmíněné setkání s předsedou vlády). Naopak jako nevhodné se jeví zavádění legislativních nástrojů přinášejících povinnost firem darovat, které (i ze zkušeností z jiných zemí – například daňová asignace pro právnické osoby na Slovensku nebo jedno z kritérií při zadávání veřejných zakázek) nevedou k vyšší společenské motivaci a angažovanosti firem – naopak zužují jejich podporu na splnění základní povinnosti (ve výsledku může dojít u jednotlivých firemních dárců k poklesu výše darů).

Daňové zatížení „pro bono“ služeb

Firma poskytuje tzv. pro bono služby, které vykonávají zaměstnanci společnosti – tzv. servisní granty (například audit, projektové řízení, IT analýzy apod.). Tato pomoc je zakotvena smluvně, a to nejčastěji kombinací darovací smlouvy a „smlouvy o poskytnutí služby“, která kryje práva a povinnosti stran, stejně jako odpovědnost. Stávající výklad v režimu, kdy je odvedena daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) z celkových nákladů vynaložených na danou službu (včetně mzdových), zatěžuje neúměrně ty firmy, které takto neziskovým organizacím pomáhají, a omezuje rozsah poskytované podpory. Cestou by byla například možnost uplatnit režim, kdy se sladí nárok na odpočet DPH u nakoupených přímých nákladů a výše / možnost neodvádět DPH při plnění na výstupu. Hodnotu poskytnuté služby by bylo možno uplatnit jako odpočet od základu daně (formou daru). Spojené náklady by byly považovány za daňově neuznatelné.

Daňové zatížení věcných darů

Při poskytování neprodejného, ale využitelného zboží (například sezónní výrobky, textil apod.) je opět hodnota poskytovaného zboží (základ pro odvod DPH) stanovena jako poslední známá cena při slevě (například 30 % při 70 % slevě). V takovém případě je stále pro firmy finančně výhodnější výrobek zlikvidovat, než poskytnout darem. Je otázkou, zda by bylo možné stanovit si hodnotu zboží obdobně jako u potravin před datem spotřeby (viz http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/2014_DPH_Darovani-zbozi-potravinovove-banky.pdf) a jak případnou symbolickou cenu dokumentovat.

Neexistence relevantních dat

Podrobnosti viz níže uvedené informace o průzkumu realizovaném prostřednictvím veřejné zakázky Technologické agentury České republiky.

5. Postup při plnění úkolu z bodu I./f) přílohy usnesení vlády ze dne 29.07.2015 č. 608

Úkolem vyhledat oblasti v rozvoji firemního dárcovství, zasluhující státní podporu, a nástroje, které by k tomu bylo možné využít, pověřila RVNNO svůj Výbor pro legislativu a financování. Ten v prvním čtvrtletí roku 2016 vytvořil pracovní skupinu, složenou se zástupců tohoto výboru a RVNNO, zástupců vybraných firem, některých NNO, které se firemním dárcovstvím zabývají na obecnější úrovni, zástupců Ministerstva financí, Generálního finančního ředitelství a sekretariátu RVNNO.

Pracovní skupina vzhledem k výše uvedenému rozpracovávala tři oblasti, ve kterých již dosáhla určitých dílčích výsledků.

Nedostatek informací o firemním dárcovství, jeho charakteristikách a možnostech rozvoje

Po seznámení se s dostupnými údaji Generálního finančního ředitelství a dílčími analýzami NNO, které se firemním dárcovstvím zabývají, pracovní skupina připravila obsah veřejné zakázky na výzkum v této oblasti, a to v celostátním měřítku. Sekretariát RVNNO zajistil zadání a financování tohoto výzkumu prostřednictvím Technologické agentury České republiky. Ta vyhlásila dne 26.06.2017 veřejnou zakázku na 700.000 Kč na zpracovatele takového výzkumu. Půjde o vůbec první výzkum v oblasti firemního dárcovství, který organizuje stát. Cílem výzkumu bude:

- získat relevantní údaje o stavu firemního dárcovství v České republice ve srovnání s touto oblastí v zahraničí, o strategiích a motivech firem i s ohledem na jejich globální, regionální či lokální charakter,
- zjistit stav využívání jednotlivých forem dárcovství a překážek k jejich rozvoji,
- získat kvalitativní i kvantitativní údaje o tomto jevu,
- získat nezávislá doporučení ke státní podpoře firemního dárcovství,
- zpracování návrhu systémového opatření vedoucího k možnosti sledovat tato data v dlouhodobém horizontu.

Výzkum bude strukturován tak, aby přinesl:

- poznatky k formám firemního dárcovství, o vztahu firem k firemnímu dárcovství a jeho prognózy,
- kvantitativní údaje o dárcovství firem,

- poznatky o firemním dobrovolnictví (dar času zaměstnanců),
- komparativní srovnání s vybranými zeměmi Evropské unie,
- doporučení pro státní podporu firemního dárcovství,
- návržení systému dlouhodobého sledování dat firemního dárcovství.

Výzkum by měl být dokončen do šesti měsíců od zadání veřejné zakázky, tedy do prosince roku 2017. Na základě zjištění tohoto výzkumu bude teprve možné zpracovat návrh forem podpory firemního dárcovství pro vládu.

Pocit nedostatku veřejného uznání u těch firem, které se snaží mít nejen úspěch ve svém podnikání a plnit své povinnosti vůči státu, ale navíc společensky odpovědně přistupovat ke svému okolí, ať jde o národní úroveň, region nebo konkrétní lokalitu

Pracovní skupina došla k závěru, že je účelné a možné, aby vláda, resp. její předseda, ocenil úsilí vybraných firem o společensky odpovědné podnikání s důrazem na firemní dárcovství a symbolicky projevil uznání vybraným firmám, které jsou jedny z nejlepších v oblasti dárcovství a filantropii.

Sekretariát RVNNO spolu s kabinetem předsedy vlády a kabinetem ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu připravili první pracovní snídání předsedy vlády se zástupci vybraných firem. Ta se konala dne 29.11.2016, tedy v den, který je řadou neziskových organizací považovaný za Den dárců.

Setkání s předsedou vlády se v roce 2016 zúčastnili zástupci těch firem, které získaly cenu TOP Odpovědná firma v kategorii malá a velká firma, kterou vyhlašuje BPS – Byznys pro společnost, z.s.,⁴. Zástupci vybraných firem velmi ocenili rozhovor s předsedou vlády a ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a uvítali by, kdyby se taková akce konala ve stejný den každoročně.

Negativní daňové aspekty, které brání rozvoji dalších forem dárcovství kromě finančních darů

Třetí téma práce pracovní skupiny se týká daňových aspektů v oblasti DPH při poskytování nepeněžních firemních darů NNO. Problémem je, že většina poskytnutých nepeněžních věcných darů je plněním z pohledu DPH, a proto plátcí DPH musí z bezplatně poskytnutého daru odvést DPH.

Tento problém se týká tří forem darování: věcných darů, dobrovolnické práce a darovaných služeb.

---

⁴ BPS – Byznys pro společnost, z.s. je největší odbornou platformu pro odpovědné a trvale udržitelné podnikání v České republice. Pomáhá desítkám společensky odpovědných firem sdílet a dále šířit principy CSR. TOP Odpovědná firma 2016, nezávislá cena platformy BPS – Byznys pro společnost, z.s., již 13 let vyzdvihuje nejzajímavější a inovativní aktivity tuzemských firem na poli odpovědného podnikání. Hlavním cílem a posláním soutěže je dlouhodobý koncepční rozvoj CSR témat v České republice, propagace jejich významu a pozitivních dopadů na život společnosti. Cena TOP Odpovědná firma je otevřena pro malé i velké firmy. V letošním ročníku TOP Odpovědná firma bylo hodnoceno více než 100 strategií a projektů realizovaných v letech 2015 / 2016. Hodnocení provedla odborná komise složená ze 40 zástupců komerčního a neziskového sektoru, státní správy, expertů a významných osobností, které se aktivně podílejí na rozvoji odpovědného podnikání v České republice.

Opakovanou komunikací s příslušnými útvary Ministerstva financí, která probíhala v letech 2016 / 2017, bylo zjištěno, že úlevu ve formě osvobození od odvodu DPH z těchto plnění nelze poskytnout. Takový postup by nebyl konzistentní s nastavenými základními principy, přinášel by nesystémovou výjimku a nebyl by v souladu s pravidly Evropské unie, které je Česká republika povinna dodržovat.

Nicméně ani Ministerstvo financí nevyloučilo možnost metodického výkladu Generálního finančního ředitelství, který by mohl sazbu DPH alespoň snížit o některé položky, které v případě daru práce nejsou relevantní, například o marži, kterou firmy připočítávají v případě, že s takovým druhem práce obchodují.

Jiná cesta se ovšem bude hledat u věcných darů, kde je inspirací řešení, použité poprvé v roce 2016 u problematiky plateb DPH u potravinových darů. V tomto případě bylo jako základní hledisko vzato přiblížení se datu expirace výrobku jako ukazatele snížení ceny výrobku až na nulu.

Pracovní skupina pro firemní dárcovství spolu s BPS – Byznys pro společnost, z.s. nyní připravují jednání s Generálním finančním ředitelstvím o uvedených možnostech řešení.

6. Závěr

Usnesením vlády ze dne 29.07.2015 č. 608 ke Státní politice uložila vláda ministru pro legislativu, lidská práva a rovné příležitosti a předsedovi RVNNO předložit do 31.12.2016 návrh státní podpory rozvoje firemního dárcovství. S ohledem na přípravu výše uvedeného výzkumu, zadaného Technologickou agenturou České republiky, bylo splnění úkolu odloženo do 31.12.2017.

Pracovní skupina Výboru pro legislativu a financování RVNNO pro firemní dárcovství využije tento čas k hledání cesty ke snížení daňové zátěže věcných darů, dobrovolné práce a práce pro bono, a k jednáním s odpovědnými partnery z řad státní správy.

V novém termínu bude návrh předložen s využitím výsledků všech těchto aktivit a informačních zdrojů, které jsou v předkládané průběžné informaci uvedeny.